

Załącznik nr 1. Tabela uwag i wniosków zgłoszonych do
*Założeń Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego
do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+*

Lp.	Nr strony	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie uwagi	Ustosunkowanie się do zgłoszonej uwagi/wniosku wraz z uzasadnieniem
1.	Uwaga do kluczowych elementów budujących przewagi konkurencyjne województwa	Apeluję o wpisanie Torunia jako kluczowego elementu budującego przewagi konkurencyjne województwa	<p>W Założeniach strategii rozwoju województwa pominięto Toruń a w konsekwencji rolę jaką odgrywa w rozwoju, budowaniu konkurencyjności i pozytywnego wizerunku regionu.</p> <p>Toruń jest ważnym polskim ośrodkiem kulturalnym, akademickim, naukowym i turystycznym.</p> <p>Dziedzictwo historyczne i kulturotwórcze miasta, na które składają się jedne z najcenniejszych zabytków w kraju, ma wymiar unikalny w skali międzynarodowej, co potwierdza miejsce na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO o „wyjątkowej powszechnej wartości” dla ludzkości. Toruń co roku odwiedza około 2,5 mln turystów z kraju i zagranicy i liczba ta systematycznie rośnie. Takie symbole jak: Mikołaj Kopernik, toruńska starówka, pierniki czy UMK, stanowią marki o wymiarze międzynarodowym.</p> <p>W ciągu miesiąca w Toruniu odbywa się średnio sto różnego rodzaju imprez kulturalnych, poczynając od festiwali, koncertów, wystaw, spektakli teatralnych, przeglądów poetyckich i fotograficznych, a na plenerowych pokazach historycznych kończąc.</p>	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

			<p>Odbywają się tu m. in. takie wydarzenia jak: Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage, Międzynarodowy Festiwal Światła „Bella Skyway Festival”, Festiwal Sztuki Faktu, Forte Artus Festival, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek SPOTKANIA, Festiwal Teatrów Ulicznych, Międzynarodowy Festiwal Nowa Muzyka i Architektura i wiele innych. Toruń to także silny regionalny ośrodek gospodarczy będący liderem w województwie pod względem ilości największych przedsiębiorstw, a także miasto, które jako jedyne w województwie uzyskało wg raportu SGH klasę A, tzn. najwyższą atrakcyjność inwestycyjną dla wszystkich analizowanych sekcji gospodarki narodowej.</p> <p>Toruń to wreszcie ważny ośrodek akademicki z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika - uczelnią badawczą i jedną z największych uczelni w Polsce, na czele.</p> <p>Wymienione atuty przesądzają w mojej opinii o konieczności znacznie obszerniejszego podkreślenia w Strategii Przyspieszenia 2030+ roli i znaczenia Torunia dla rozwoju regionu niż ma to miejsce w Założeniach Strategii.</p>	
2.	Uwaga ogólna dotycząca analizy strategicznej	Brak analizy strategicznej czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na rozwój województwa, w tym wyjściowych uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz pozycji konkurencyjnej.	Metody analizy strategicznej powinny być wykonane i zaprezentowane na wstępnym, studialnym etapie, przed określeniem wizji, misji, priorytetów i celów dokumentu strategicznego.	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W procesie tworzenia dokumentu przyjęto konwencję podsumowania analizy stanu i uwarunkowań za pomocą "wyzwań rozwojowych" a nie za pomocą analizy SWOT. Uznano, że</p>

			<p>Dobrym miejscem do tego są diagnoza (szczególnie diagnoza prospektywna) bądź właśnie założenia do strategii.</p> <p>Jedną z najczęściej stosowanych metod w planowaniu strategicznym w samorządzie jest np. analiza SWOT.</p> <p>O ile takiej analizy nie zaprezentowano w diagnozie to należałoby umieścić ją w Założeniach do strategii rozwoju województwa. Taki pomiar pozwoliłby na wskazanie atutów i przewag konkurencyjnych naszego regionu.</p> <p>W tym kontekście można także przeanalizować i wskazać te branże, które są najmocniejsze w województwie czy wręcz wiodące. Należałoby się pokusić się o wskazanie potencjalnie nowych branż, które mogą być kolejnymi lokomotywami rozwoju gospodarczego.</p> <p>Z drugiej strony można wskazać te kierunki rozwoju gospodarczego, których w odniesieniu do poprzednich opracowań nie udało się pobudzić.</p> <p>Ta część powinna mieć formę bardzo przejrzystą i syntetyczną, nie opisową. Brak wskazania regionu jako obecnie jednego z najbardziej atrakcyjnych, po rozwiniętych już aglomeracjach: krakowskiej, katowickiej, trójmiejskiej, łódzkiej czy warszawskiej.</p>	<p>jest to metoda lepsza dla pokazania przejrzystości ustaleń i odtworzenia logiki programowania, bo wyzwania są punktem wyjścia do planowania interwencji – łatwiej zrozumiałym dla popularnego odbiorcy od analizy SWOT.</p>
3.	Uwaga ogólna do polityki terytorialnej	Brak odniesienia do potencjałów endogenicznych na szczeblu polityki terytorialnej dotyczącej	Dla (I) poziomu polityki terytorialnej związanego z ośrodkami stołecznymi (Bydgoszcz i Toruń) i obszarem powiązanim z nimi funkcjonalnie (MOF Bydgoszczy i Torunia)	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

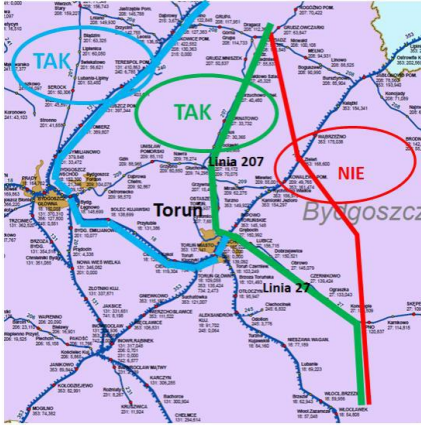
		<p>głównych ośrodków miejskich regionu.</p>	<p>wskazano m.in. najważniejsze zakresy tematyczne, w ramach których przewiduje się formułowanie interwencji wspieranej z poziomu Samorządu Województwa (str. 40):</p> <ul style="list-style-type: none">- rozwijanie potencjału usług o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym – tu obok szkolnictwa wyższego, nauki, działalności B+R i specjalistycznej ochrony zdrowia wymieniono kulturę wysoką, lokowanie instytucji szczebla krajowego i międzynarodowego, lokowanie obiektów o znaczeniu symbolicznym – stanowiących wyróżniki tożsamościowe miast (wątek „lokowania” nie jest rozwijany a może być istotny w kontekście Centrum CAMERIMAGE czy innych instytucji),- wzmacnianie działalności o znaczeniu lokalnym, ale stanowiących bezpośrednio tło dla pełnienia funkcji regionalnych i ponadregionalnych – tu obok edukacji, opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, infrastruktury dla aktywności fizycznej i integracji, poprawy stanu środowiska w mieście i przestrzeni publicznych wymieniono lokalne instytucje kultury. <p>Co uderzające, na tym poziomie polityki terytorialnej nie mówi się o wykorzystaniu potencjałów endogenicznych. W dokumencie stawiany jest nacisk na walory uzdrowiskowe województwa oraz na zasoby rolne. Dopiero w dalszej kolejności wspomina się o „innych specyficznych walorach przyrodniczych i kulturowych mogących być podstawą dla rozwoju gospodarczego lub pełnienia ważnych</p>	
--	--	---	---	--

			funkcji rekreacyjnych i/lub integracyjnych dla lokalnych społeczności”. Jednak ten zakres tematyczny możliwy do wsparcia w ramach polityki terytorialnej nie pojawia się na I szczeblu, ale niżej – na poziomie II związanym z miastami średnimi (Włocławek, Grudziądz i Inowrocław) oraz obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie, a także na poziomie III związanym z miastami powiatowymi oraz obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie.	
4.	Uwagi ogólne do obszaru dziedzictwa kulturowego i kultury	<p>1. Nazbyt ogólnikowo i powierzchownie nakreślono kierunki wspierania działalności kulturalnej.</p> <p>2. Dokument zawiera niewystarczającą bądź znikomą ilość informacji odnośnie do planowanego wspierania infrastruktury kulturalnej oraz ochrony zabytków.</p>	<p>1. Niestety określenia, że zainteresowanie kulturą zamierza się rozwijać poprzez edukację kulturalną i promocje kultury wśród mieszkańców brzmi dobrze - ale stanowczo zbyt ogólnikowo, aby stanowić plan dalszych działań. Ponadto warto nadmienić, że zbyt wielkie znaczenie przykładu się do upowszechniania kultury poprzez cyfryzację. Udostępnianie wydarzeń w wersji online niewątpliwie sprawdza się w momencie zamknięcia teatrów czy sal koncertowych oraz po to, aby poszerzać naszą wiedzę. Jednak budowanie poczucia pewnej wspólnoty kulturowej czy tożsamości regionalnej itd. odbywa się przede wszystkim przez aktywne uczestnictwo. Dlatego też powinno zachować się odpowiednią proporcję i więcej środków przeznaczyć na działania kulturalne z udziałem uczestników, publiczności, mając na uwadze również szczególne znaczenie wydarzeń na żywo dla rozwoju turystyki czy branży związanej z organizacją konferencji itd</p>	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

			<p>2. O działaniach dotyczących ochrony, zachowania, odnowy, wzmocnienia i promocji dziedzictwa kulturowego (widzianych jako konserwacja historycznego i kulturowego tła dla budowy tożsamości lokalnej i regionalne”) napomyka się śladowo w opisie obszaru Przestrzeń. Akapit dotyczy łącznie środowiska przyrodniczego i kulturowego województwa. Formuluje się następujące kategorie interwencji: ochrona i wzmocnienie potencjału zasobów, przeciwdziałanie ich degradacji, (jeśli to możliwe) prowadzenie działań naprawczych mających na celu poprawę stanu, a także udostępnianie walorów społeczeństwu („bo wpływają w bardzo dużym stopniu na warunki zamieszkania, a więc powinny być także w tym celu wykorzystywane”). Jednocześnie zakłada się, że przestrzeń województwa nie należy do silnie zdegradowanych, a więc nie ma potrzeby prowadzenia intensywnych działań naprawczych na dużą skalę. Stan i potencjał środowiska przyrodniczego i kulturowego regionu po zakończeniu realizacji strategii ma być „korzystniejszy niż obecnie”, jednak dokument nie poświęca tej kwestii więcej uwagi. Ani razu nie pada słowo „zabytek”, UNESCO czy Pomnik Historii, żaden z fragmentów nie mówi wprost o rozwoju infrastruktury kultury. Problematyka ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego nie znalazła się wśród 13 zidentyfikowanych wyzwań rozwojowych województwa. Tymczasem restauracja i konserwacja</p>	
--	--	--	---	--

			<p>obiektów dziedzictwa kulturowego umożliwia wyeksponowanie przywróconych unikalnych wartości kulturotwórczych, wpływając na poprawę wizerunku regionu i w konsekwencji na zwiększenie ruchu turystycznego. Szczególnie dotyczy to Torunia posiadającego międzynarodową wizytówkę w postaci średniowiecznego zespołu staromiejskiego wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO oraz zabytki o randze Pomnika Historii (Stare i Nowe Miasto).</p>	
5.	5	<p>Akapit od: Decydującym zagadnieniem strategii... Konkluzją akapitu jest stwierdzenie, że pomimo przeprowadzonych intensywnych prac w ramach rozwoju społecznego, mieszkańcy województwa są na tyle pasywni, że właśnie ten planowany wcześniej rozwój nie osiągnął planowanego poziomu. Proponuję opisanie tego zjawiska w inny sposób, jak również zamiast sformułowania „rozwój społeczny” używać: „rozwój kapitału społecznego” lub „kapitał społeczny”(uwaga ogólna).</p>	<p>Zapis wymienionego akapitu deprecjonuje dużą część mieszkańców województwa, w kontekście ich umiejętności i poziomu wiedzy. Nie można sugerować, że słabszy rozwój społeczny jest winą małej aktywności mieszkańców, ani tym bardziej, jak to sformułowano na str. 5, „cech osobowości” (sic!).</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>
6.	6,9	<p>Proponuje się słowo mentalność zastąpić słowem: „postawa” ew. „nastawienie” lub „orientacja”</p>	<p>Proponowane określenia wydają się być bardziej adekwatne w użytym kontekście.</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>
7.	11	<p>Sugeruje się wykreślić zdanie odnoszące się do wykorzystania</p>	<p>Zamiar z jednej strony trochę na wyrost jeśli chodzi o zasoby dronów w stosunku do</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>

		dronów w celu zaopatrzenia ludności.	potencjalnego zapotrzebowania, z drugiej zaś raczej bezprzedmiotowy w momencie wejścia w życie strategii.	
8.	12,13	<p>Propozycje zmian treści:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest: <i>Jakość przestrzeni (...)</i> w tym zwłaszcza stan środowiska - propozycja zapisu: <i>Jakość środowiska, w którym funkcjonuje społeczeństwo...</i> - jest: „Immanentną składową wysokiej jakości przestrzeni jest także stan środowiska” - propozycja zmiany: wykreślić powyższe zdanie 	Aktualne zapisy sprawiają wrażenie, że środowisko naturalne, czy też jego poszczególne elementy, są składnikami „przestrzeni”. Tymczasem kategorię środowiska, w tym środowiska naturalnego, należy uznać za co najmniej równorzędną wobec przestrzeni, tak w rozumieniu geograficznym, jak polityki przestrzennej samorządu. Odwrotnie - to przestrzeń, w tym jej parametry morfologiczne, takie jak budowa geologiczna czy rzeźba terenu, są, obok m. in. składników fizyko-chemicznych, komponentami środowiska.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
9.	14	Postuluje się umieszczenie zapisu deklarującego wspieranie w województwie wszystkich źródeł OZE, w tym słońca, wody, wiatru, biomasy, geotermii itp.	Bez przyspieszenia rozwoju OZE Polska nie osiągnie celów klimatyczno-energetycznych UE (określonych zarówno do 2020 roku, jak i kolejnych w ramach Europejskiego Zielonego Ładu) co będzie się wiązać m. in. z koniecznością ponoszenia przez podatników dodatkowych kosztów. Dla dalszego wzmocnienia rozwoju OZE nie jest wskazana dyskryminacja żadnego z ich źródeł.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
10.	14	Zapis dotyczący przywrócenia na dużą skalę transportu wodnego na rzece Wiśle (droga wodna E-40), proponuje się obwarować zastrzeżeniem, że nastąpi to w przypadku ponownej analizy stosunków wodnych w zlewni i korycie Wisły w kierunku ich	Według przewidywań hydrologów, w tym m. in. przedstawicieli PGW Wody Polskie, z powodu pogarszających się stosunków wodnych w kraju, poziom wody w Wiśle w przyszłości będzie malał, do stanu okresowego zanikania rzeki włącznie. W tej sytuacji samorząd województwa powinien ponownie przeanalizować, czy realizacja zamierzeń	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		uregulowania m. in. poprzez odpowiednie inwestycje i zabiegi retencyjne (m. in. zapowiadana kaskadująca rzeki na dolnym i środkowym odcinku).	określonych m. in. w <i>Założeniach do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030</i> nie będzie znacząco utrudniona albo wręcz niewykonalna.	
11.	19 (Rysunek 3a)	<p>Proponuje się zmienić przebieg kolei dużych prędkości uwzględniając włączenie na wysokości Lipna w linię kolejową nr 27 do Torunia do stacji Toruń Wschodni i następnie z Torunia Wschodniego; albo linią 207 do Grudziądza i dalej do Gdańska wg założeń linii nr 5; albo linią 353 do stacji Toruń Główny, linią nr 18 do stacji Bydgoszcz Główna, dalej linią 131 i 260 do Gdańska lub linią 201 do Gdyni.</p> <p>Poniżej przedstawiono propozycje w formie graficznej:</p> 	<p>Na etapie konsultacji społecznych projektu dokumentu pn. "Strategiczne Studium Lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego" GMT zgłosiła uwagi do załącznika nr 1 „Atlasy map przebiegów korytarzy Kolejowych Liniowych Inwestycji Towarzyszących”. Podstawową zaletą proponowanej zmiany jest możliwość rzeczywistego bezpośredniego połączenia ważnych miast województwa Kujawsko-Pomorskiego z CPK – obecna propozycja omija Toruń i Bydgoszcz. Proponowana zmiana przebiegu prowadzi przez istniejące linie kolejowe. Dzięki temu nie tylko będzie można uniknąć żmudnego procesu konsultacji oraz prawdopodobnych protestów społeczności, przez które przebiegać będzie nowa linia, ale przede wszystkim zrewitalizuje się od lat marginalizowaną i w niewielkim stopniu wykorzystywaną linię nr 27. Natomiast mieszkańcy miast wojewódzkich Torunia i Bydgoszczy otrzymają rzeczywisty bezpośredni dostęp CPK. W obu wariantach, rewitalizacji i podniesienia parametrów wymaga linia nr 27. O jej modernizację i dostosowanie do potrzeb społeczności regionu władze Torunia i gmin skupionych wokół 27-ki zabiegają od lat.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona z uwagi na zbyt szczegółowy charakter</p> <p>Linia kolejowa musi być wyznaczona zgodnie z interesem województwa, ale w <i>Założeniach</i> nie ujęto tego zagadnienia w sposób tak szczegółowy.</p>

12.	19 (Rys. 3a mapa)	Wyznaczono na mapie – <i>Miejski Obszar Funkcjonalny Bydgoszczy i Torunia, wspólny obszar dla dwóch miast wojewódzkich</i> . Sugeruje się ujednoczenie w całym dokumencie wizji przyszłości Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Przedmiotowy zapis jednoznacznie wskazuje na powstanie jednego obszaru funkcjonalnego.	Na mapie wskazano jeden obszar funkcjonalny dla Bydgoszczy i Torunia, tożsamy z obecnie funkcjonującym obecnie ZIT BTOF. Jednakże sposób wyłonienia obszarów ZIT wskazuje dodatkowe opcje Rys. 6, str. 63, tj. dwa obszary funkcjonalne, dwa ZIT-y.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
13.	21 (System przyrodniczy województwa)	Uwaga ogólna - postuluje się zawrzeć w dalszych częściach dokumentu opis działań zmierzających do ochrony, konserwacji, rekultywacji i ew. renaturalizacji poszczególnych elementów tego systemu w regionie.	Pomimo umieszczenia w części diagnostycznej opisu systemu przyrodniczego i podkreślenia jego wysokiego znaczenia dla rozwoju województwa, w Założeniach do strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego nie zaplanowano katalogu działań sozologicznych odnoszących się do tego obszaru.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
14.	21 (System przyrodniczy województwa)	Sugeruje się uzupełnić informację o listę obszarów Natura 2000 w regionie oraz parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.	Na tych obszarach występuje obowiązek proaktywnej ochrony, w tym planowania i wykonywania zadań ochronnych, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w przyszłym dokumencie strategicznym.	Uwaga nieuwzględniona z uwagi na zbyt szczegółowy charakter
15.	24	Ośrodki stołeczne - Bydgoszcz i Toruń wskazane jako <i>niezbędne dla kształtowania prawidłowego rozwoju województwa wraz zaznaczeniem że żaden z ośrodków stołecznych nie prezentuje obecnie wystarczającego potencjału funkcji regionalnych, by samodzielnie stymulować rozwój województwa na satysfakcjonującym poziomie</i>	W rozdziale dotyczącym koncepcji rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego wskazano miasta razem jako wzajemnie się uzupełniające, co nie zostało zobrazowane na rys. 6 str. 63.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		<p><i>typowym dla wyzwań rozwojowych III i IV dekady XXI wieku. Postuluje się ujednoczenie w całym dokumencie wizji przyszłości Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego.</i></p>		
16.	26	<p><i>Sugeruje się przeformułowanie zapisu: W przypadku centralnej części województwa działania w ramach kształtowania struktur i wzmacniania potencjału województwa powinny w szczególności polegać na: dalszej integracji komunikacyjnej Bydgoszczy i Torunia (za pomocą poprawy stanu i funkcjonalności istniejącej infrastruktury, budowy nowej oraz rozwiązań organizacyjnych w transporcie publicznym).</i></p>	<p>W przypadku realizacji etapu 3 – rys. 6, str. 63 wątpliwe jest wykazywanie wspólnych zadań dla dwóch obszarów funkcjonalnych, dwóch ZIT.</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>
17.	29-30 (Tabela 3)	<p>Tabela 3. Infrastruktura transportowa obsługująca kluczowe zewnętrzne relacje transportowe województwa kujawsko-pomorskiego - proponuje się uzupełnić tabelę o następujące pozycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa III mostu drogowego w Toruniu, - budowa III etapu Trasy Średnicowej Północnej na odcinku od ul. Szosa Chełmińska do ul. Szosa Okrężna, 	<p>W założeniach „Strategii (...)” należy uwzględnić propozycje Departamentu Infrastruktury Drogowej i Departamentu Transportu Urzędu Marszałkowskiego WK-P do planowanej strategii, przedstawione i zaakceptowane przez uczestników spotkania zorganizowanego w dniu 3 marca 2020 r. w Inowrocławiu w ramach prac eksperckich panelu branżowego.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Zaproponowane inwestycje nie obsługują kluczowych zewnętrznych relacji transportowych województwa.</p>

	<ul style="list-style-type: none">- budowa północnej obwodnicy dla miasta Torunia łączącej autostradę A1 z drogą krajową nr 80,- poprawa dostępności transportowej linii kolejowej nr 27 na odcinku Toruń – Skępe,- włączenie miasta Torunia do sieci A1 poprzez budowę węzła Toruń Południe i Toruń Kluczyki,- budowa linii kolejowej dużych prędkości o przebiegu Toruń – Bydgoszcz – Koronowo – Sępólno Krajeńskie – Środowisko Wybrzeże,- „Bilet regionalny” – należy uwzględnić również system biletu elektronicznego komunikacji publicznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą (m.in. wyposażenie pojazdów, czytniki kontrolerskie, terminale do sprzedaży biletów oraz doładowań elektronicznej portmonetki, inne), biletomaty stacjonarne do sprzedaży i doładowań elektronicznej portmonetki, wyposażenie stanowisk w sprzęt komputerowy i drukarki do personalizacji biletów, integracja biletu elektronicznego komunikacji publicznej lub karty miejskich z biletem regionalnym,- w zakresie linii kolejowej nr 353 postuluje się uwzględnienie inwestycji towarzyszących w		
--	---	--	--

		infrastrukturę dworcową: remont/przebudowa dworców Toruń Miasto i Toruń Wschodni) oraz drogową: budowa węzła przesiadkowego komunikacji miejskiej/podmiejskiej przy dworcu Toruń Wschodni wraz z dostosowaniem całego układu drogowego.		
18.	31	Proponuje się opracowanie optymalnego przebiegu linii nr 5 uwzględniającej przebieg wskazany w poz. 11. niniejszych uwag uwzględniając włączenie na wysokości Lipna w linię kolejową nr 27 do Torunia do stacji Toruń Wschodni i następnie z Torunia Wschodniego; albo linią 207 do Grudziądza i dalej do Gdańska wg założeń linii nr 5; albo linią 353 do stacji Toruń Główny, linią nr 18 do stacji Bydgoszcz Główna, dalej linią 131 i 260 do Gdańska lub linią 201 do Gdyni.	Uzasadnienie wskazano w poz. 11. niniejszych uwag.	Uwaga nieuwzględniona z uwagi na zbyt szczegółowy charakter Linia kolejowa musi być wyznaczona zgodnie z interesem województwa, ale w <i>Założeniach</i> nie ujęto tego zagadnienia w sposób tak szczegółowy.
19.	35	Zapis dotyczący kluczowych elementów budujących przewagi konkurencyjne województwa: <i>Tramwaj metropolitalny relacji Bydgoszcz i Toruń – jako narzędzie służące wykorzystaniu szansy wynikającej z bliskiego położenia dwóch ośrodków regionalnych, umożliwiającej wykorzystanie i</i>	W przypadku urzeczywistnienia się etapu 3 opisanego na str. 63 – dwa obszary funkcjonalne, dwa ZIT- y, realizacja tramwaju metropolitalnego może być utrudniona bądź stać się nierealna, ponieważ dwa odrębne ZIT- y mogą lokować środki na innych kierunkach strategicznych dla własnych obszarów funkcjonalnych.	Uwaga nieuwzględniona Idea budowy tramwaju ma na celu poprawę dostępności w relacji obydwu miast i ma charakter obiektywny, niezależny od kształtu polityki terytorialnej.

		<p><i>integrację łącznego potencjału tych miast</i> – sugeruje się uzupełnienie zapisu o zastrzeżenie, że może on być nieaktualny w sytuacji utworzenia dwóch ZIT – bydgoskiego i toruńskiego.</p>		
20.	38	<p>Proponuje się dodać zapis o przeciwdziałaniu suszy – retencjonowanie wód, budowa i rozwój systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, bioretencjonowanie, oszczędzanie wody itp.</p>	<p>Podjęcia aktywności mającej na celu przeciwdziałanie suszy staje się szczególnie palące w najbliższych latach i dekadach w Polsce i w regionie, szczególnie w dobie zmiany klimatu oraz wobec powiększającego się deficytu krajowych zasobów wodnych. Polityka spójności w kolejnym okresie programowania przewiduje wsparcie dla proponowanych działań, pod warunkiem ich zapisania w dokumentach strategicznych.</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>
21.	38	<p>Proponuje się uściślenie zapisu: <i>„Przedstawiona powyżej idea polityki terytorialnej zostaje podtrzymana w „Strategii Przyspieszenia 2030+”</i> tj. poziom związany z ośrodkami stołecznymi (Bydgoszcz i Toruń) i obszarem powiązany z nimi funkcjonalnie.</p>	<p>Proponuje się przeformułowanie zapisu: ponieważ na str. 38 i 39 informuje się o jednym obszarze funkcjonalnym, co jest niezgodne z rys. 6. str. 63. W przedmiotowym dokumencie podkreślono, że założenia polityki terytorialnej zostaną sprecyzowane w odrębnym dokumencie operacyjnym, przy respektowaniu zasad określonych w niniejszej Strategii. Proszę o sprecyzowanie w jakim okresie zostanie opublikowany przedmiotowy dokument oraz wstępnie jakie treści zostaną w nim ujęte? W obecnej chwili dysponujemy znikomymi informacjami na temat instrumentu ZIT w nowej perspektywie. Nie ma jeszcze formalnych dokumentów odnoszących się do</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>

			instrumentu ZIT, stąd trudno odnieść się do granic wyznaczonego obszaru funkcjonalnego.	
22.	46 (Cel główny: Skuteczna edukacja – w powiązaniu z celem operacyjnym Infrastruktura rozwoju społecznego)	<p>Uwaga ogólna do celu głównego - proponuje się uzupełnić cel o następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie kompetencji uczniów w zakresie języków obcych, - rozwój systemów stypendialnych skierowanych do szczególnie zdolnych uczniów oraz studentów, - tworzenie systemów wsparcia finansowego dla absolwentów studiów w celu zachęcenia do osiedlania się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, - promocja idei samorozwoju oraz kształcenia się przez całe życie, - utworzenie i rozwój platformy współpracy pomiędzy systemem poradnictwa i szkolenia zawodowego a przedsiębiorcami, - wsparcie bezpieczeństwa w szkołach poprzez zapewnienie monitoringu i szkoleń w zakresie procedur bezpieczeństwa, - tworzenie sieci współpracy kadry kierowniczej jednostek oświatowych przez Internet; programy szkoleniowe przygotowujące przyszłą kadry kierowniczą systemu edukacji, 	<p>Urozmaicony system stypendialny w połączeniu z zachętami finansowymi pozwoli na wykształcenie kadr o możliwie najwyższych kompetencjach i zarazem skłonienie ich do związania swojego życia oraz pracy zawodowej z regionem. Wymogi współczesnej gospodarki opartej na wiedzy i dynamika zmian w niej zachodzących wymaga rozwijania aspiracji w każdym wieku oraz promocji uczenia się przez całe życie, natomiast stała koordynacja współpracy pomiędzy systemem poradnictwa i szkolenia zawodowego a przedsiębiorcami ułatwi lepsze dopasowanie programów i efektów szkolenia do realnych potrzeb rynku pracy.</p>	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		<ul style="list-style-type: none"> - doprowadzenie Internetu światłowodowego do wszystkich szkół w regionie, - wspieranie rozwoju infrastruktury wychowania fizycznego, w tym budowy/przebudowy i remontów basenów szkolnych, - budowa nowych obiektów szkolnych. 		
23.	40 (Tabela 5)	<p>Dotyczy: (I) poziom związany z ośrodkami stołecznymi (Bydgoszcz i Toruń) i obszarem powiązany z nimi funkcjonalnie (MOF Bydgoszczy i Torunia).</p> <p>Propozycja uzupełnienia drugiego tiret (uzupełnienie pogrubiono i podkreślono): <i>wzmacnianie działalności o znaczeniu lokalnym, ale stanowiących bezpośrednio tło dla pełnienia funkcji regionalnych i ponadregionalnych (edukacja na wszystkich poziomach, edukacja dorosłych, opieka nad dziećmi w wieku do lat 3, lokalne instytucje kultury, przestrzenie publiczne oraz infrastruktura dla aktywności fizycznej i integracji, poprawa stanu środowiska w mieście – zwłaszcza stanu powietrza)</i></p>	Zapis umożliwi wykorzystania środków w ramach polityki terytorialnej przez placówki kształcenia ustawicznego.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
24.	48	W celu operacyjnym Rozwój wrażliwy społecznie proponuje się uwzględnić następujące zagadnienia:	1. Poziom i jakość zwalczania przemocy w rodzinie są wciąż wysoce niezadawalające z powodu wieloletnich zaniedbań legislacyjnych i wdrożeniowych, a problem tego rodzaju	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, w tym dotkniętych przemocą w rodzinie, - aktywizacja zawodowa seniorów, - promocja zatrudnienia osób 50+, - tworzenie osiedlowych domów i klubów seniorów, - promocja rodzicielstwa zastępczego i szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz konieczności utworzenia regionalnej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjno-terapeutycznego oraz typu interwencyjnego, - potrzeba intensyfikacji działań na rzecz rosnącej grupy osób bezrobotnych w związku z kryzysem spowodowanym pandemią COVID-19, - konieczności tworzenia mieszkań chronionych dla osób wychodzących z bezdomności – nowa forma wsparcia. 	<p>przemocy występuje nierozwiązany w dużej skali i dlatego powinien być potraktowany przez władze samorządowe z najwyższą uwagą i zaangażowaniem</p> <p>2. Osoby w wieku 50+ znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, trudnej zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, które często w ich sytuacji jest długotrwałe, co dodatkowo pogłębi się w dobie kryzysu spowodowanego pandemią COVID-19.</p> <p>3. Rodzina zastępcza jako ważna część szerszego systemu na rzecz pomocy dziecku i jego rodzinie, jest jak dotąd wspierana w sposób niewystarczający zarówno w wymiarze strukturalnym (inwestycyjnym, lokalowym, administracyjnym itp.), jak i finansowym.</p> <p>4. W związku z pandemią COVID-19, należy spodziewać się zmiany przekroju beneficjentów pomocy społecznej. W ostatnich latach odnotowywano stały spadek liczby osób korzystających z pomocy MOPR z przesłanki bezrobocia, natomiast obecna sytuacja na rynku pracy skłania do prognozowania zmiany tendencji na rosnącą, co pociągnie za sobą konieczność intensyfikacji działań na rzecz osób bezrobotnych.</p>	
25.	49	<p>W akapicie dotyczącym ochrony zdrowia jest zapis: (...) oraz działania związane z pozyskiwaniem personelu spoza granic kraju.</p>	<p>W pierwszej kolejności należy oprzeć służbę zdrowia na krajowym zasobie kadrowym wykorzystując jego duży potencjał. Priorytetem powinno być stworzenie takiego systemu kształcenia, warunków pracy i wynagradzania aby kadra medyczna z Polski</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>

		<p>Proponuje się jego zmianę: (...), <i>stworzenie warunków zachęcających lekarzy pracujących za granicą do powrotu oraz <u>pomocniczo, w miarę możliwości</u> działania związane z pozyskiwaniem personelu spoza granic kraju.</i></p>	<p>nie wyjeżdżała. Należy podjąć działania zmierzające do znaczącego ograniczenia migracji personelu medycznego z Polski do innych krajów oferujących lepsze warunki płacowe, organizacyjne czy rozwoju osobistego. Pozyskiwanie personelu medycznego spoza granic kraju mogłoby być działaniem uzupełniającym. Jeśli ww. warunki nie poprawią się, szanse pozyskania personelu z zagranicy należy ocenić jako niskie. Ponadto powyższe działania wpłyną w dalszej perspektywie na zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług w obszarze ochrony zdrowia ukierunkowanych na wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców – istotnej w kontekście zjawiska starzenia się społeczeństwa.</p>	
26.	49	<p>Proponuje się dopisanie w obszarze zdrowia działań (w tym m. in. infrastrukturalnych) na rzecz zwiększenia dostępu mieszkańców do usług w placówkach medycznych ukierunkowanych na opiekę długoterminową. Zapewnienie wsparcia dla tworzenia nowych miejsc opieki długoterminowej oraz wsparcie dla zwiększania liczby łóżek w opiece długoterminowej.</p>	<p>Proponowane zapisy zmierzają do dostosowania systemu ochrony zdrowia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa (co jest wielokrotnie podkreślane jako priorytet w obszarze społecznym nowej strategii). W obliczu ograniczeń w dostępie do opieki rodzinnej, pojawia się konieczność większego skorzystania z formalnych usług opieki długoterminowej, zarówno tych świadczonych w domu, jak i stacjonarnie. Dalszy rozwój opieki długoterminowej jest istotny również w kontekście opieki wytchnieniowej.</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>
27.	49	<p>Akapit dotyczący zdrowia proponuje się uzupełnić o dodatkowe treści (uzupełnienia oznaczono pogrubieniem i</p>	<p>Proponowane zmiany mają na celu dostosowanie systemu ochrony zdrowia dla potrzeb starzejącego się społeczeństwa. Wpłyną one również na wydłużenie</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>

	<p>podkreśleniem): Wraz z postępującym starzeniem się społeczeństwa, zapotrzebowanie na tego typu opiekę medyczną będzie wzrastać, a zdolność osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami do przemieszczania się na większe odległości do przychodni specjalistycznych jest ograniczona. Dostęp może być łatwiejszy dzięki tworzeniu nowych gabinetów specjalistycznych oraz bezpłatnych wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, zapewnianiu dostępności do lekarzy specjalistów w ramach przychodni ogólnych w określone dni tygodnia, a także organizacji dowozów pacjentów do przychodni specjalistycznych w miejscu ich zamieszkania oraz poza miejscem ich zamieszkania. Należy także zakładać działania mające na celu zmiany mentalności społeczeństwa w kierunku nabywania zachowań prozdrowotnych – służyć temu będzie rozwój profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia (np. profilaktyka i leczenie: chorób nowotworowych, neurologicznych, układu krążenia, osteoporozy). Sugeruje się także</p>	aktywności zawodowej mieszkańców regionu (programy zdrowotne dla pracowników).	
--	--	--	--

		ukierunkowanie wsparcia na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych oraz wdrożenie programów zdrowotnych służących eliminowaniu zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy.		
28.	49	Zdanie: <i>Także w dziedzinie ochrony zdrowia należy spodziewać się dalszego rozwoju technologii informacyjnych.</i> Proponuje się uzupełnić o dalszy ciąg: w tym e-zdrowia: telemedycyny - diagnozowanie i wykonywanie zabiegów na odległość, e-administracji - ucyfrowienie dokumentacji medycznej, teleopieki.	Propozycja o charakterze doszczegółowienia.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
29.	49	W celu operacyjnym <i>Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe</i> proponuje się uwzględnić następujące zagadnienia: - wspieranie przedsięwzięć i wydarzeń kulturalnych o zasięgu międzynarodowym, budujących międzynarodową markę regionu (m. in. budowa Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE w Toruniu, rozwój Bella SKYWAY Festival),	1. Dzięki festiwalowi CAMERIMAGE region ma szansę na trwałe wpisać się na kulturalną mapę, jako ośrodek o wymiarze i zasięgu ogólnopolskim. 2. Obecnie na Liście UNESCO znajduje się 16 obiektów z Polski o wyjątkowej, ponadczasowej wartości kulturowej, których wspieranie i promocja, szczególnie międzynarodowa powinno być istotnym elementem polityki regionalnej. Ponadto obecne zapisy Założeń Strategii rozwoju województwa, a właściwie ich brak, mogą	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		<ul style="list-style-type: none"> - aktywna ochrona i konserwacja zabytków, - działania na rzecz ochrony i promocji Zespołu Staromiejskiego w Toruniu, wpisanego na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz zakwalifikowanego jako Pomnik Historii, w celu wykorzystania walorów kulturowych i turystycznych tego obszaru jako kluczowych dla promocji województwa (historyczna wizytówka regionu), - rewitalizacja XIX-wiecznego pierścienia fortecznego Twierdzy Toruń, - wspieranie rozwoju sektora branż kreatywnych (CCI). 	<p>wpłynąć na znaczące ograniczenie możliwości aplikowania o środki unijne dla projektów skoncentrowanych na pracach konserwatorskich i remontowych architektury sakralnej czy miejskich murów obronnych, których wartość kulturowa jest bezsporna.</p> <p>3. Wspieranie rozwoju i współtworzenie ekosystemu dla rozwoju sektora przemysłów kreatywnych stanowi istotne uzupełnienie mecenatu sektora publicznego nad sztuką, ułatwiając komercjalizację i usamodzielnienie finansowe tej branży. Ponadto we wszelkich programach UE uwzględniających wspieranie kultury akcentuje się obecnie wspieranie przedsiębiorczości kulturalnej (tendencja ta będzie również wzmacniana w kolejnym okresie programowania KE).</p>	
30.	52-53	<p>W celu operacyjnym <i>Rozwój przedsiębiorczości</i> proponuje się uwzględnić następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój przestrzeni inwestycyjnej, biurowej oraz infrastruktury technicznej dla potrzeb rozwoju gospodarczego, - pozyskiwanie dla gospodarki regionu przedsiębiorstw działających w sektorach wysokich technologii, - wspieranie działań networkingowych w trójkącie biznes-samorząd-nauka, 	<p>Niskopłatne, niewymagające wysokich kwalifikacji, tzw. „śmieciowe” miejsca pracy, dominujące w strukturze gospodarki kraju i regionu są efektem budowania przewagi konkurencyjnej w oparciu o tanią siłę roboczą, a nie innowacje i wysokospecjalistyczną wiedzę. Podstawą gospodarki opartej na wiedzy są właśnie innowacje, a do czynników ją charakteryzujących należy wysoko wykwalifikowana kadra, udział uczelni wyższych i ośrodków badawczych, infrastruktura informatyczna oraz zapewnienie odpowiednich warunków jej rozwoju przez władze.</p>	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		- promocja pracy zdalnej.		
31.	53	<p>W celu operacyjnym <i>Rozwój turystyki</i> proponuje się uwzględnić następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie sieciowego produktu turystycznego i rekreacyjnego z wykorzystaniem potencjału rzeki Wisły (m. in. bulwarów nadrzecznych, ruin Zamku Dybów oraz okolic Poru Drzewnego w Toruniu), - rozwijanie i unowocześnianie infrastruktury turystycznej (dostęp do elektronicznych źródeł informacji dla turystów i gości, punkty informacji turystycznej, miejsca parkingów dla autokarów, toalety, miejsca wypoczynku itp.), - tworzenie osiedlowych centrów i kompleksów rekreacji, - zintegrowanie i rozwój elektronicznego systemu ułatwiającego mieszkańcom dostęp do kultury (np. karty miejskie, mobilne aplikacje itp.). 	<p>Wody przepływające przez region Wisły użytkowane są głównie w celach turystycznych i sportowych, do rejsów spacerowych, w turystyce jachtowej i regatach. Jednak poziom tego wykorzystania stanowi wciąż niewystarczającą część potencjału, jaki rzeka oferuje mieszkańcom - w obrębie toruńskiej Wisły i jej nabrzeży pozostaje wciąż wiele przestrzeni, która mogłaby być lepiej wykorzystana i częściej odwiedzana przez mieszkańców oraz turystów, gdyby została doposażona w odpowiednią infrastrukturę.</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>
32.	55	<p>Cel operacyjny <i>Środowisko przyrodnicze</i> - proponuje się uzupełnić nazwę celu o politykę klimatyczną oraz uzupełnić treść o następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie budowy i rozbudowy, kompleksowych oraz indywidualnych systemów retencji 	<p>W opracowaniu pominięto cały pakiet bardzo ważnych i aktualnych kwestii z zakresu ochrony środowiska i polityki klimatycznej, które w strategii powinny mieć wysoki priorytet oraz zostać ujęte w sposób zintegrowany i kompleksowy (jako osobny cel bądź 2 cele operacyjne), wraz z odniesieniami do pozostałych obszarów np. zakresie</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>

	<p>wody w miastach i na obszarach wiejskich, w tym m. in. systemów gromadzenia wód deszczowych i roztopowych, bioretencji, systemów nawadniania i wykorzystania użytkowego wód deszczowych oraz roztopowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych, podziemnych i głębinowych, utrzymanie wysokiej jakości wody pitnej (ochrona ujęć wody pitnej z wód podziemnych, zarówno istniejących jak i projektowanych), - ograniczanie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych oraz gazów cieplarnianych do atmosfery, w szczególności poprzez likwidację niskiej emisji, zakup nisko- i zeroemisyjnych środków transportu publicznego, promocję OZE itp., - rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach, - wspieranie ochrony bioróżnorodności w ekosystemach naturalnych i antropogenicznych, - wspieranie rozwoju kompleksowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami - gromadzenia, odbierania selekcji oraz zagospodarowania odpadów 	<p>infrastruktury technicznej, transportowej, transportu publicznego itp. KE szczególnie intensywnie rozwija i wspiera koncepcję gospodarki o zamkniętym obiegu (Circular Economy), do której w Założeniach do strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego w ogóle nie nawiązano.</p> <p>W grudniu 2019 r. KE przyjęła komunikat pn. Europejski Zielony Ład, a w marcu 2020 r. rozporządzenie Europejskie Prawo o Klimacie. Obydwa dokumenty zawierają plany działań oraz metodologię postępowania we wspomnianych obszarach, które powinny znaleźć znaczące miejsce w nowej strategii rozwoju regionu.</p>	
--	--	--	--

		<p>w regionie, w tym rozwój systemów międzygminnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie innowacyjnych rozwiązań w gospodarce odpadami wpisujące się w koncepcję <u>gospodarki zamkniętego obiegu</u>, w tym m. in. ekoprojektowanie, zwiększanie wymaganych poziomów, odzysku, recyklingu i ponownego użycia. 		
33.	56	<p>W celu operacyjnym <i>Infrastruktura transportu</i> proponuje się uwzględnić następujące zagadnienia:</p> <p>w zakresie infrastruktury drogowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa przepraw mostowych (w tym. budowa III mostu drogowego w Toruniu), - budowa i rozbudowa tras średnicowych w miastach, - zniesienie opłat za przejazd przez obwodnice miast w sytuacji gdy przebiegają w ciągu autostrady A1 (Toruń, Grudziądz), - wprowadzenie i rozwój biletu regionalnego, - rozwój inteligentnych systemów transportowych, - wykorzystanie potencjału żeglugowego rzeki Wisły w okolicy Torunia (nadbrzeżny Bulwar Filadelfijski «dawniej nabrzeże 	<p>W celu zagwarantowania dostępności oraz wewnętrznej spójności i przepustowości systemu transportowego regionu w najbardziej wszechstronnym i efektywnym wydaniu nie należy zapominać o rozwoju dróg i obiektów inżynierskich (mosty, estakady, tunele itp.), szczególnie w miastach na prawach powiatu głównie (w ciągu dróg krajowych i wojewódzkich), a z drugiej strony o wprowadzaniu nowoczesnych proekologicznych i niskoemisyjnych rozwiązań transportowych, m. in. z zakresu ITS czy obsługi pojazdów z alternatywnymi rodzajami napędów.</p>	<p>Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac</p>

		portowe», przystań żeglarska AZS Marina Toruń, Port Drzewny) dla celu rozwoju transportu śródlądowego na drodze wodnej E40, - wspieranie tworzenia infrastruktury do zasilania w alternatywne źródła napędu (stacje ładowania prądem, wodorem, LPG, CNG itp.).		
34.	56	Akapit dotyczący infrastruktury transportu proponuje się uzupełnić o dodatkowe treści (uzupełnienia oznaczono pogrubieniem i podkreśleniem): <i>W zakresie sieci drogowej uwagę zwracają aspekty: dostępności zewnętrznej województwa (...), spójności wewnętrznej województwa, czyli infrastruktury służącej sprawnemu i bezpiecznemu poruszaniu się w przestrzeni regionu (...) a także obsługi lokalnej, istotnej dla sprawnego poruszania się w obrębie danej miejscowości i jej sąsiedztwa; (...) <u>oraz aspekt sieci drogowej w miastach wojewódzkich obejmującej i integrującej drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.</u></i>	Miasta wojewódzkie - jako regionalne ośrodki rozwoju - muszą zapewniać mieszkańcom województwa, turystom czy przedsiębiorcom, bezpieczną, spójną, kompleksową infrastrukturę drogową będącą istotnym elementem budującym potencjał gospodarczy regionu i konkurencyjność w kontekście miejsca zamieszkania.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
35.	59	W celu operacyjnym <i>Bezpieczeństwo</i> proponuje się	Inwestycja hydrotechniczna w Siarzewie przyczyni się do zmniejszenia ryzyka	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

		uwzględnić budowę stopnia wodnego Siarzewo.	powodziowego i wzrostu zasobów energetycznych w regionie, a także potencjalnie przełoży się na rozwój transportu śródlądowego.	
36.	59	<p>W akapicie zaczynającym się od słów: <i>Niezbędnym warunkiem powodzenia...</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brakuje informacji o konieczności zacieśnienia współpracy samorządów miast prezydenckich z Polską Agencją Inwestycji i Handlu i właściwymi ministerstwami odpowiedzialnymi za rozwój gospodarczy i inwestycje strategiczne, - brakuje informacji o wsparciu samorządów przez Urząd Marszałkowski dla poszukiwania nowych inwestorów. 	Należy wytworzyć jedną wspólną dla regionu grupę lobbującą na rzecz przeprowadzenia istotnych inwestycji w regionie. Grupa ta musi skupiać przedstawicieli mieszkańców wyłonionych w wyborach. O sile jej oddziaływania będzie świadczyła ich jednolitość i wspólnie zajmowane stanowiska dla istotnych tematów.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac
37.	63	<p>Sugeruje się doprecyzowanie zapisu – „<i>podczas delimitacji „obszaru intensywnej suburbanizacji” poziomu (I), a więc miast stołecznych, dopuszcza się wyróżnienie dwóch podobszarów intensywnej suburbanizacji (Bydgoszczy i Torunia) – wyróżnionych na podstawie przewagi powiązań funkcjonalno-przestrzennych danej gminy z Bydgoszczą lub z Toruniem, tworzących jeden „obszar intensywnej suburbanizacji</i></p>	W Założeniach do strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego można zaobserwować nieprzystające i momentami sprzeczne założenia polityki terytorialnej. W pierwszej części dokumentu podkreśla się znaczenie dwóch miast rdzeniowych wzajemnie się uzupełniających oraz napędzających rozwój województwa, natomiast druga część dokumentu zakłada utworzenie dwóch obszarów funkcjonalnych wraz z odrębnymi ZIT.	Uwaga zasadna, do rozpatrzenia na dalszym etapie prac

	<p><i>ośrodków wojewódzkich” (przy czym żadna z gmin nie może zostać zaliczona do obydwu podobszarów); w przypadku wydzielenia podobszarów intensywnej suburbanizacji, możliwe jest określenie w ich granicach odrębnych „obszarów objętych instrumentem polityki terytorialnej”, ponieważ w powyższej formie nie odzwierciedla on planów zaprezentowanych na rys. 3a, str. 19.</i></p>		
--	---	--	--